

Naš pogovor ob koncu leta

Pred iztekom starega leta se navadno vprašamo, kako pa v prihodnje. Še zlasti v sedanjih razmerah se nam to vprašanje pogosto pojavlja. Ker nas zanimajo izgledi za leto 1983 za našo delovno organizacijo, smo o tem povprašali »prvega« med nami, tovariša direktorja Pavla Noča, dipl. ing.

Poslovno leto gre h koncu in verjetno so že znani približni okviri uspešnosti poslovanja v letu 1982. Povejte nam kaj o tem.

Po pričakovanju je letošnje gospodarsko leto težko, saj se splošne gospodarske težave odražajo tudi v našem poslovanju. V letošnjem letu ugotavljamo, da smo bili v prvem polletju pri gospodarjenju znatno uspešnejši kot v nadaljevanju. Po desetih mesecih vidimo, da smo realizirali prihodek višje, kot smo predvidevali z dodatnimi ukrepi za boljše poslovanje. Ker so stroški presegli vse meje, temu primerno pa ni naraščal dohodek, s tem pada naša poslovna uspešnost. Zelo smo lahko zadovoljni s prodajo v mesecu novembru, k podobni realizaciji bi morali biti usmerjeni cilji tudi v zadnjem mesecu. Pod temi pogoji in pri dejstvu, da imamo zadosti surovin in naročil, bi morali doseči tak dohodek, da bi pokrival planirane in predvidene obveznosti. To bomo mogli doseči s tehnološko in plansko disciplino ter mnogo bolj zavzetim delom, kot je bilo dosedanje.

Ze dlje časa govorimo o prestrukturiranju proizvodnje v delovni organizaciji, pri čemer mislimo na razvoj pnevmatike in hidravlike. Investicijski program TIO 2 je izdelan, pred nami vsemi je realizacija. Kako ocenjujete ta program?

Kadar govorimo o prestrukturiranju naše proizvodnje, moramo imeti pred očmi poleg naših usmeritev v pnevmatiko in hidravliko tudi cilje v ostalih proizvodnjah z višjo stopnjo predelave: visokokvalitetni program pri verigah, strojegradnjo, orodjarstvo.

Dejstvo je, da je sedaj pred nami program TIO II, ki vsebuje dopolnitev in modernizacijo proizvodne opreme v tozdu TIO. Program je postavljen ambiciozno, pa tudi pričakovani rezultati so izračunani zelo spodbudno.

Pri programu je zelo ugodno, da predvideva investiranje samo v opremo, kar pomeni, da ima v tem času projekt prednost, posebno še, če je usmerjen izvozno. Poleg tega te investicijske naložbe pomenijo pri skrajno zoženih možnostih izvoza opreme za proizvodnjo verig in vijakov edino možnost vlaganja in garancijo za nadaljnji razvoj naše delovne organizacije. Sam program ima gotovo nekaj kritičnih točk. Med drugim je zelo pomembno, kako hitro ga bomo realizirali in kako bomo spoštovali dogovorjena načela za prestrukturiranje naše proizvodnje, kar v začetih fazah prav gotovo ne bo lahko.

Veliko problemov se pojavlja v zvezi z zunanjetrgovinsko problematiko. Kakšna bo devizna bilanca Verige v prihodnjem letu?

Zunanjetrgovinsko poslovanje je prav gotovo eno od ključnih vprašanj vsake delovne organizacije, ki ni pomembno samo v letošnjem letu, ampak bo še pomembnejše v drugem letu. Priznati moramo, da nam v letošnjem letu izvoz na konvertibilna tržišča ne gre po planskih predvidevanjih. Imamo nekaj opravičljivih razlogov, priznati pa moramo tudi svojo krivdo, saj naša prizadevanja na tem področju niso bila zadostna. Še vedno nismo vsi spoznali, da je izvoz ključ dobrega poslovanja za vsako delovno organizacijo, tudi za našo.

Tem brezpogojnim dejstvom se moramo podrediti tudi mi pri planiranju izvoza v prihodnjem letu. Planiramo, da mora biti izvoz v prihodnjem letu na konvertibilno tržišče za okrog 20 odst. višji od letošnjih doseganj, kar se popolnoma sklada z resolucijskimi načeli. Pomembno je, da izvozu podredimo tudi uvozne možnosti, uvoz ne bi smel biti dosti večji od polovične vrednosti izvoza. Tako nedvoumno naša oskrba s surovinami iz uvoza je odvisna

SREČNO 1983

od naših prizadevanj in rezultatov pri izvozu.

Že leto 1982 je bilo v znamenju stabilizacije, ki se bo nadaljevala v naslednje leto. Ali so vam že znani dodatni ukrepi, ki jih pripravlja ZIS?

Resnici na ljubo moramo priznati, da v naši delovni organizaciji prave stabilizacije z vsemi posledicami še nismo občutili, saj se še vedno nismo pripravljeno odreči vsemu tistemu, ki ne izvira iz našega dela, nismo pripravljeno varčevati, nismo pripravljeno boljše izkoristiti delovnega časa itd.

Pri pripravi planskih dokumentov za leto 1983 smo se kljub raznim resolucijskim izhodiščem znašli pred kupom neznank, saj ne vemo, kaj vse nam bodo prinesli dodatni ukrepi zveznega izvršnega sveta in splošno gospodarsko stanje v naši državi. Kljub temu je znano, da bodo ukrepi posvečali posebno pozornost zunanjetrgovinskemu poslovanju, investicijski politiki, likvidnosti in osebnim dohodkom. Radi ali neradi bomo morali te pogoje upoštevati tudi mi.

Katerim problemom bomo morali v prihodnjem letu posvečati več pozornosti?

Če govorimo na splošno, da bo prihodnje leto stabilizacijsko, moramo tem ciljem podrediti tudi naše delo in gospodar-

jenje. Mislim, da je prva naša naloga brezpogojno izpolnjevanje planskih in izvoznih obveznosti ter oskrba s surovinami.

To bomo dosegli z zavzetim delom, nesebično pomočjo med tozdi in DSSS ter z aktiviranjem vseh zastavljenih investicij. Pozornost moramo posvetiti tudi stroškom, saj njihovo nekontrolirano naraščanje lahko ogrozi našo dohodkovno uspešnost. Zanimariti ne smemo tudi financiranja tekoče proizvodnje, saj bodo temu problemu namenjeni, kot sem že omenil, tudi ukrepi zveznega izvršnega sveta.

Če zaidemo zdaj še na drugo področje, ki bi prav tako zanimalo naše bralce, to je na vaše delovne naloge, ki jih opravljate kot direktor delovne organizacije. Kateri problemi vam povzročajo največ preglavic in kaj bi želeli spremeniti z namenom, da bi dosegli večje učinke?

Problemi, ki se z njimi ukvarjam, so dvojni, in sicer v delovni organizaciji in izven nje. Pri slednjih pogrešam predvsem enoten nastop SOZD Slovenske železarnice na domačih in tujih tržiščih. Uspešna rešitev tega problema bi prav gotovo pripomogla k povečanju in oplemenitju naše prodaje kot tudi nabave. Prav tako bi si jaz in tudi vsak gospodarstvenik želel, da bi bili pogoji poslovanja za celo naslednje go-

spodarsko leto vnaprej znani, kar bi olajšalo planiranje in poslovanje ter zagotovilo določeno sigurnost.

Tako kot vsaka delovna organizacija tudi mi nismo brez notranjih problemov. Kot vso našo družbo tudi nas v Verigi muči nespoštovanje dogovorov. Včasih se znajdemo v taki situaciji, da lahko govorimo že o krizi zaupanja, zato je tudi koordiniranje med posamezniki, ki naj bi ga opravil direktor, včasih skoraj nemogoče. Če v notranji organizaciji še nismo napravili mnogo, pa moram na tem mestu poudariti, da smo v preteklem obdobju mnogo pozitivnega storili na področju reda v tovarni, kar predstavlja enega od naših osnovnih uspehov, ki je pomagal doseči zavidljivo proizvodnjo.

In nazadnje, kakšne so vaše želje delavcem, ki združujejo svoje delo v Verigi, ob novem letu?

Ob izteku starega leta se moram najprej prav vsem zahvaliti za sodelovanje, razumevanje, zaupanje in nesebično pomoč pri delu. Ob prihodu novega leta želim vsem sodelavcem, da bi uspešno prebrodili vse probleme in težave v delovni organizaciji, osebno pa še prav posebej želim vsem skupaj in vsakemu posebej mnogo veselja in zadovoljstva v družinskem krogu.

Uredništvo

Kako do konca leta?

Pred nami je le še nekaj dni starega leta in kmalu bomo delali letni obračun gospodarjenja v naših temeljnih organizacijah in delovni organizaciji kot celoti. Od periodičnega obračuna za devet mesecev se je stanje nekoliko spremenilo, še zlasti to velja za tozid Vijakarno in TIO. Pogosto moramo odgovarjati na vprašanja, zakaj poslovni uspeh iz meseca v mesec po posameznih temeljnih organizacijah tako niha. Vzrokov za to je veliko. Eden najvažnejših je nedvomno vrednost in struktura realizirane prodaje v določenem mesecu. Že iz pregleda prodaje po prodajnih cenah in planskih lastnih cenah je razvidno, kako kaže z rezultatom v tistem mesecu. Seveda k temu dodamo še odstopanja dejanskih stroškov od planiranih, kar lahko bistveno vpliva na rezultat poslovanja. Dejansko nastali stroški v tekočem mesecu bremenijo vso proizvodnjo, ne le prodanih izdelkov in tako ostajajo v nedovršeni proizvodnji, polizdelkih in gotovih izdelkih. Dolžni pa smo sproti pokrivali fiksne stroške, ki v pretežni meri zajemajo vkalkulirani dohodek. Rezultat se nepričakovano lahko korigira zaradi prispelih izvoznih premij, za katere nikdar ne vemo, kdaj bodo plačane.

Tako smo v oktobru dobili nakazilo izvoznih premij za tozid Vijakarno in Verigarno, vse pa so se nanašale na izvoz, realiziran v preteklem letu. Ker se večina našega izvoza realizira proti koncu leta, dobimo izvozne premije nakazane šele v naslednjem letu. Tako bo učinek višjega stimuliranja izvoza, sprejetega oktobra, viden v prvem polletju 1983. Vijakarna je v decembru sprejemala program ukrepov za sanacijo stanja, saj je ob periodičnem obračunu januar—september izkazala izgubo.

Izgledi pa so, da ob zaključnem računu Vijakarna ne bo imela izgube. Omenila sem že, da se je izguba zmanjšala za polovico. Na to je predvsem vplival visok obseg prodaje v oktobru in s tem v zvezi tudi zmanjšanje zalog. Novembrska prodaja je bila manjša od planirane, pričakujemo pa spet večji obseg prodaje v decembru.

V ostalih temeljnih organizacijah je stanje podobno kot pri periodičnem obračunu. V Verigarni in Sidrnih verigah je rezultat nekoliko večji, v Kovačnici pa se nadaljuje trend poslabšanja. Vzroki se ponavljajo že iz preteklih mesecev in so predvsem presežanje planiranih lastnih cen pri izdelavi bremenskih verig in zmanjšana prodaja dvoveržnih transporterjev. Tozid Orodjarna izkazuje primeren rezultat kot tozid skupnega pomena, pri tozid Vzdrževanje pa se rezultat

zmanjšuje, kar je značilno za zadnje mesece leta.

Že dalj časa se srečujemo s problemom financiranja obratnih sredstev. Na to vplivajo predvsem velike zaloge. Te so se sicer pri zalogah materiala delno znižale, prav tako nedovršena proizvodnja in gotovi izdelki. Povečale pa so se zaloge polizdelkov. V največji meri pa so porastle terjatve do kupcev, ki so večje za 40% od stanja na začetku leta. Predstavljajo skoraj dvomesečno realizacijo. Velik del terjatev zavzemajo inozemske terjatve. Plačila od izvoza ne prihajajo v rokih, kot bi pričakovali, še zlasti velja to za blagovno menjavo z vzhodom. Vse to nam povzroča velike težave pri zagotavljanju likvidnosti. V oktobru je bila fakturirana realizacija 20% večja od plačane, kar povzroča že omenjeni porast terjatev do kupcev.

Ker je bila v novembru dosežena realizacija DO v višini 134 milijonov din in ker nam dovoljuje doseženi dohodek, smo se odločili za delno poravnano osebnih dohodkov. Ta znaša 40% na osnovo in se bo obračunala vsem delavcem v decembru. Pri tem smo upoštevali ocenjeni dohodek do konca leta, delež izvoza v celotnem prihodu in vse ostalo, kar določa družbeni dogovor. Za prihodnje leto bo družbeni dogovor spremenjen, odpravljen naj bi bil sistem indeksiranja. V prvem kvartalu pričakujemo omejitve pri izplačilu osebnih dohodkov. Gibali naj bi se neke na povprečju izplačanih v letu 1982. Le če tozid predvideva višji porast dohodka, bo lahko povečal sredstva za osebne dohodke ob koncu prvega kvartala za 5%. Družbeni dogovor je zdaj v obravnavi v sindikatih, predloga še nismo dobili. Več o tem bomo napisali v eni prihodnjih števil glasila. Že zdaj pa je jasno, da bo gibanje osebnih dohodkov postavljeno v še večjo odvisnost od dohodka. Vsa določila resolucije so usmerjena v omejitve osebne in splošne potrošnje v prihodnjem letu, kar bo vplivalo na padec osebnega in družbenega standarda.

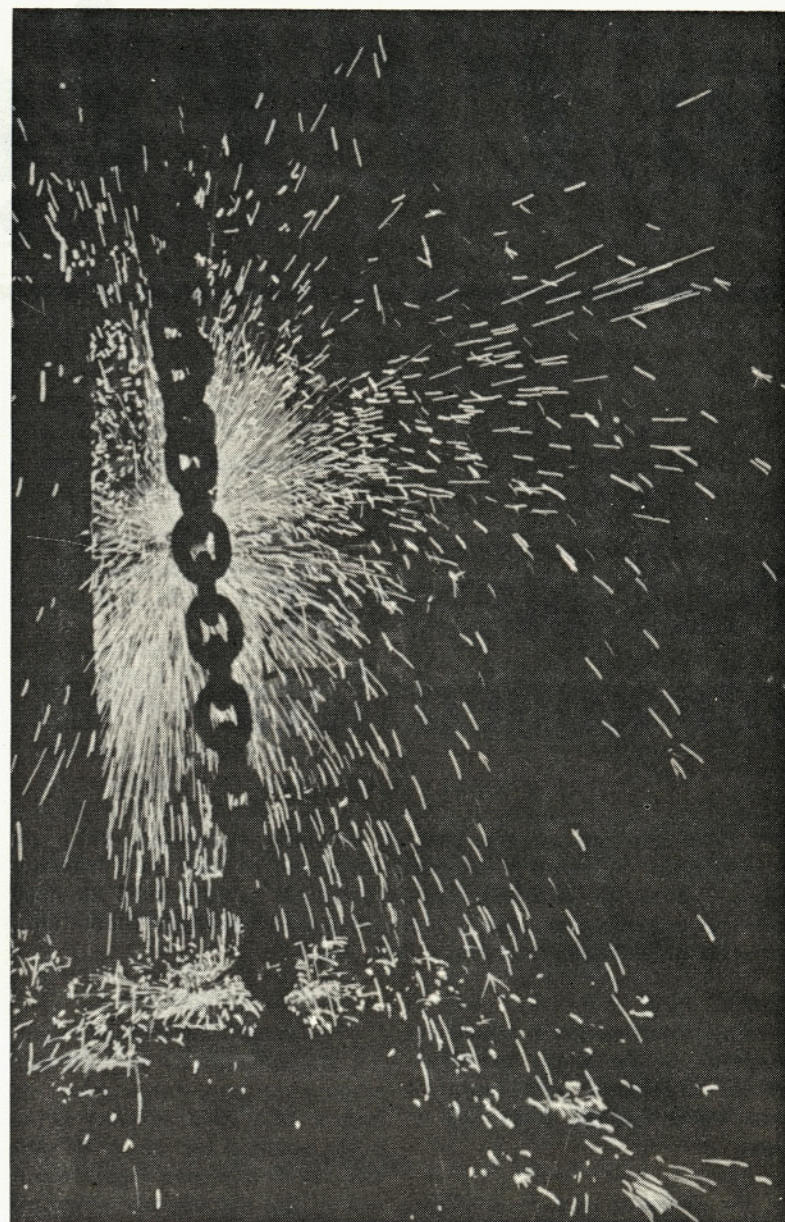
V zadnjih mesecih smo realizirali vsa plačila v zvezi s planiranimi investicijami. Izjema je izgradnja skladišča goriv in maziv v vrednosti 15 milijonov din. Likvidnostna situacija ni dovoljevala, da bi ta sredstva izločili. Predvidevamo, da bomo to uredili do konca leta. Nabava opreme je normalno potekala. Seveda smo se pri tem orientirali na domači trg in uvoz strojev z vzhoda. S konvertibilnega področja uvoza opreme ni bilo. Tudi za prihodnje leto ni boljših izgledov glede uvoza opreme.

Na zadnji seji delavskega sveta delovne organizacije smo potrdili investicijski program TIO 2. Ta se že delno izvaja. Tako smo plačali nakup NC

strožnice iz Prvomajske in delno že uvoz strojev iz ČSSR. Za izvedbo programa pričakujemo naložbo Interne banke Slovenskih železarn v višini 20.000.000 din. Ker samoupravni organi SOZD investicije še niso obravnavali, bomo sredstva koristili v februarju, seveda potem, ko bodo sklepi DS SOZD in zbora banke pravnomočni.

Ob koncu naj še ocenim poslovni uspeh leta 1982. Izgledi so, da bistvenih razlik od preteklih let ne bo. Še vedno ostajamo nizko akumulativni. Ostanek čistega dohodka bo namenjen obveznemu pokritju rezervnega sklada, skupne porabe, za poslovni sklad pa ne bomo ustvarili zadosti, saj ne bodo pokrite obvezne naložbe v celoti. To so obvezna združevanja v sklad za kreditiranje razvoja manj razvitih republik, za interesne skupnosti materialne proizvodnje, v sklade bank in podobno. Večino teh obveznosti smo v preteklosti pokrivali v breme obratnih sredstev, kar nam je povzročilo siromašenje le-teh. Tudi iz tega razloga je potrebna sanacija obratnih sredstev.

M. Kozamernik

Veliki trenutek — foto: Aleksander Novak

Izvajanje sanacijskih ukrepov v tozdu TIO

Poslovanje v tozdu TIO je obravnavaj DS DO dne 15. 7. 1982, prav tako tudi skupščina občine Radovljica na seji 28. 7. 1982. Poleg izvajanja sanacijskih ukrepov je bil sprejet tudi sklep o začasnih ukrepih družbenega varstva v imenovanem tozdu.

Poleg imenovanja ukrepa družbenega varstva so za samo poslovanje zelo pomembne naloge iz sanacijskega programa, ki jih je s svojimi zahtevami dopolnila tudi skupščina občine Radovljica. Po poteku štirih mesecev ugotavljamo stopnjo izvajanja in uspešnost ukrepov v tozdu za našo najperspektivnejšo proizvodnjo.

1. Kratkoročni ukrepi so se začeli izvajati takoj s ciljem, da do konca leta dosežemo polletno proizvodnjo, v vrednosti 90 mio din, in še zatečeno izgubo iz sredine leta pokrijemo. Izvajani so bili dokaj uspešno ukrepi s področja delovne in tehnološke discipline, planiranja, tehnologije, prodaje, izvoza, razvojne dejavnosti itd. Vse premalo je bilo še narejenega na področju nabave in s tem osnovnim pogojem za doseganje proizvodnje. V bodoče bo potrebno še večjo skrb posvetiti tudi prodaji in povezovanju z razvojem ter izvozu.

Posebno dobro je bilo poslovanje v mesecu oktobru, ki nam je dalo pri realizaciji 19

mio din kar 4,5 mio din ostanke in v tem smislu predstavlja trenutno najakumulativnejšo proizvodnjo v DO.

2. Dolgoročni ukrepi naj bi nam perspektivno pokazali usmeritve ter proizvodnje, kar je bila tudi z ozirom na naše prestrukturiranje osnovna zahteva IS in skupščine občine Radovljica. Vse te naloge so izredno natančno opredeljene v investicijskem programu. Dopolnitev in modernizacija proizvodne opreme v tozdu TIO je bila izdelana v novembru ter ugodno ocenjena tudi v okviru sozda SŽ. Po tem programu bi dosegli z oziroma na leto 1982 v končni fazi proizvodnjo, ki bi bila več kot še enkrat višja. Zato pa so potrebna investicijska vlaganja v višini okrog 130 mio din skupaj z obratnimi sredstvi, realizacija naj bi bila izvršena do konca leta 1985. Ta proizvodnja bi v končni fazi prevzela od ostalih tozdov tudi pomemben delež izvoza. Po izračunih je naložba dohodkovno uspešna, pa tudi odgovarja splošnim družbenim kriterijem za naložbe v SR Sloveniji.

Ker smo v preteklem obdobju uspeli pridobiti zelo ugodne pogoje za nabavo dela predvidene opreme, smo z delnimi sklepi odgovarjajočih samoupravnih organov realizirali že nabavo nekaterih strojev ali pa sklenili ustrezne pogodbe. V

tem smislu se izvajajo že tudi nekatere zamisli o prestrukturiranju dela naše klasične proizvodnje.

3. Kadrovske spremembe so bile eden od osnovnih pogojev tozda, da se je izguba iz leta 1981 sploh pokrivala iz rezervnih skladov. Po sklepu skupščine občine Radovljica je bil namesto vodje tozid TIO postavljen začasni poslovodni organ, ki že od avgusta opravlja svojo dolžnost. Do konca leta 1982 bodo izvršene tudi nadaljnje spremembe v proizvodnji ter operativni pripravi dela. Pri vseh teh spremembah in iz tega izvirajočih premestitvah pa ne smemo nikakor pozabiti, da izvajamo sanacijo naše perspektivne proizvodnje, zato se s posameznimi posegi moramo sprijazniti.

Zaključek:

Izvajanje kratkoročnih ukrepov je bilo dobro, pozornost moramo nameniti problemom, ki še nastajajo. Izguba do konca leta bo zmanjšana, vendar pa po vsej verjetnosti ne bo odpravljena tako kot predvideva sanacijski načrt. Dolgoročni ukrepi v smislu realizacije programa TIO 2 predstavljajo v sedanjem gospodarskem položaju edino možnost investiranja in so zato pri preudarni kadrovske politiki resnično naša perspektiva.

Pavel Noč

K investicijskemu programu TIO II

Z obravnavo investicijskega programa za modernizacijo proizvodnje elementov pnevmatike in hidravlike v tozdu TIO, po domače kar »programa TIO II«, na samoupravnih organih smo zaključili nadaljnjo fazo priprav pospešenega razvoja za proizvodnjo, ki ni brez razloga dolgoročno prednostno področje med načrtanimi smermi razvoja v naši DO.

Pozitivna ocena programa kaže na ustreznost strokovne podlage — samega investicijskega programa, prav tako pa tudi na zrelost delavcev DO, ko se ob realnem spoznanju in obstoječih možnostih nadaljnega razvoja odločamo, da skupno postavimo temelje proizvodnje, ki nam zagotavlja trdnejšo perspektivo in nadaljnji razvoj in pomeni realno prestrukturiranje obstoječe proizvodnje.

Program predstavlja kvalitativno napredovanje v proizvodnji DO in zasnova je pomembna tudi s stališča razvoja konstrukcije izdelkov in tehnologije v samem tozdu TIO. Nova konstrukcijska zasnova izdelkov, ki so prilagojeni evropskemu standardu, in nova tehnologija, ki upošteva nove tehnologije litja, obdelave na avto-

matih, obdelave na numerično krmiljenih strojih in transportnih linijah, zagotavljata racionalno in prilagodljivo malo in velikoserijsko proizvodnjo elementov.

Takoj moramo povedati, da se z več kot dvakrat povečano proizvodnjo odpirajo problemi montaže, ki jo v tem delu programa rešujemo le z nekaterimi prijemi, prav tako tudi površinska obdelava. Oboje je predmet nadaljnjih strokovnih obdelav, ki jih usmerjamo v pripravo programa TIO III, in bo obravnavan v prihodnjem obdobju. Povedati moramo, da bomo po novem konceptu spremenili tudi tlorisno dispozicijo obstoječih strojev in naprav, da bo proizvodnja tekoča z minimalnimi zalogami nedovršene proizvodnje polizdelkov in izdelkov.

Velik in smel korak je bil storjen tudi pri izbiri proizvodne opreme. Zaradi omenjenih ali pa v tem času nikakršnih možnosti za uvoz strojev z zahodnega področja, smo izbrali ustrezno dosegljivo opremo, v kateri predstavljajo pomemben delež tudi stroji, ki jih bomo projektirali, konstruirali in izdelali sami v DO. Kljub zalo-

gaju, ki ni majhen, odgovorno stojimo za odločitvijo, saj so nam natančnejše študije pokazale, da smo take stroje sposobni izdelati in da bomo tako kljub času, potrebnemu za pripravo dokumentacije, še najhitreje prišli do opreme, s čimer v razmeroma kratkem obdobju dosegamo osnovni cilj — fizično povečanje proizvodnje ob racionalnejšemu delu.

Ko govorimo o značilnostih programa, povejmo še to, da gre v tem primeru za čisto investiranje v opremo, torej v stroje in naprave, ki bodo z delom dajali takojšnje rezultate in s tem takojšnje bistveno izboljšanje položaja proizvodnje pnevmatike in hidravlike, ki bo v nekaj letih sposobna zagotavljati enostavno in razširjeno produkcijo. Ob sedanjih kriterijih za prestrukturiranje gospodarstva je investicijski program zasnovan tako, da ga je možno realizirati v praksi, če se doseže konstrukcijo financiranja, ki se opredeljuje kot financiranje z lastnimi sredstvi (to so pa lastna sredstva tozda, združena sredstva znotraj DO, združevanja zainteresiranih izven DO), investicija tudi razmeroma v kratkem času ni

brez posebnih verifikacij in preverjanj. Poudarimo naj, da ne gre za to, da bi se »bali« verifikacije programa na razno raznih komisijah. To ne, ker pa tako preverjanje zahteva ob administrativnem pristopu, ki mu je podvrženo, določen — lahko rečemo kar precejšen — čas, smo tako pridobili na času, zato bodo pogodbe podpisane prej, oprema bo dobavljena hitreje, zato bodo nabavne cene nižje, proizvodnja bo hitreje dajala rezultate itd. To pa so vsekakor ogromne prednosti, ki se jih da dokaj enostavno tudi vrednostno opredeliti.

Vse doslej povedano se zelo lepo posluša in nehote se človeku zazdi, da so ugotovitve in opredelitve skoraj »preveč optimistične«, da bi se lahko uresničile v praksi. Ugotovimo lahko, da vse postavljeno gradivo bazira na strokovnih podlagah, ki se dosegajo, torej so realne. Tudi ogled proizvodnje pri našem inozemskem poslovnem partnerju potrjuje pravilno usmeritev in izbiro tehnologije in naprav. Ob tej ugotovitvi nam preostane, da ocenimo le še sposobnost subjektivnega faktorja, naše žive sile in sposobnosti, da te naloge izpeljemo po predvidenem programu. Iluzorno bo pričakovati, da bomo vsa nova tehnološka področja obvladovali brez težav. Potrebno bo spoznati, se naučiti, obvladati, zavestno vplivati na izboljšave. To ne velja samo za najbolj odgovorne posameznike, temveč prav za vse nastopajoče v verigi aktivnosti. Enovretenski krivoljni avtomati za nas niso novost, pa kljub temu s takimi še nismo delali. Speljati moramo pripravo in zagon NC stružnice, ki jih bodo v kratkem sledili še drugi numerično krmiljeni stroji, postaviti in tehnološko obvladati

dokaj fleksibilen transfer, ne, vse to niso mačje solze.

Vsa priprava ustreznih strokovnih kadrov za te specialne tehnologije, ki smo jo izvedli, je brez dvoma potrebna, ni pa še zadosten pogoj, da bodo stvari stekle. Potrebno bo temeljito sodelovanje, tovariško delo in veliko angažiranje, tudi preko normalnih delovnih obveznosti, na katere smo sedaj navajeni, da bodo stvari stekle. Ne nazadnje, celoten pristop k stvari mora biti angažiran do največje mere, od nosilcev pa se zahteva aktiven odnos tudi pri obveščanju in ne na koncu tudi pri populariziranju stvari, da bo celoten kolektiv pravilno informiran o razvoju dogodkov in prizadevanjih.

No, in ob koncu povejmo, da, če govorimo o postopnem vključevanju ostalih tozdov v program TIO, naj se to tudi opredeli in na tem postopoma tudi nekaj zgodi. Idejni projekt takega vključevanja obstaja in je bil pred časom dan poslovnim strukturam v premislek. V nadaljevanju so strokovne službe in poslovodni organi dolžni, da pripravijo operativne programe vključevanja, kar pa bo, moramo biti realni, zahtevalo določen čas, ki pa ne sme biti predolg. Konkretni rezultat takih akcij je vključevanje Vija-karne, ki prevzema stružne avtomate, in Orodjarne, ki prevzema specifičen del proizvodnje.

Zaključimo misel k vsemu temu, da ob težki situaciji, ki vlada danes v gospodarstvu, in ob težavah investorjev le imamo program, ki je ustrezen in ki ima tudi vso podlago za razvoj, zato »šanse«, ki jo držimo v rokah, nikakor ne zanemarimo.

Gvido Melink

Proizvodnja v novembru

V novembru je bilo proizvedenih 1588 ton izdelkov, kar je 16 % manj, kot je bilo planirano. Odpremljena količina izdelkov je 3 % večja od planirane in kar 19 % večja od proizvedenih količin. Proizvodni plan je bil vrednostno presežen, količinsko pa proizvodnja zaostaja za predvideno.

Tozd Vijakarna je plan preseгла, posebno na internem trgu, ki pa je manj pomemben. Problematične so surovine, kar se predvsem odraža v kvaliteti in prekomernem izmetu. Odprema je dosežena 100 %, od proizvodnje je nižja za 7 %.

Tozd Verigarna je količinsko dosegla plan 100 %, nekoliko slabše je vrednostno doseganje. Pomemben delež predstavljajo verige z grabeži, strojno varjene metrske verige 4,6 do 9, ročno in strojno varjene metrske 4,6—9. Zaradi pomanjkanja materiala ni dosežen plan pri strojno varjenih metrskih verigah nad 9,0. Pri snežnih verigah za osebna vozila ni bil dosežen plan na račun snežnih verig za tovorna vozila in traktorje, pri zaščitnih verigah pa na račun verig z grabeži. Odprema je nižja od planirane za

6 % in prav za toliko je nižja tudi od proizvodnje.

V tozdu Sidrne verige je proizvodni plan količinsko dosežen le 74 %. V Sidrnih verigah je problematičen strojni park, kar ima za posledico veliko popravil in slabo doseganje plana. Zaradi neurejenih dobav surovin je bilo izdelanih manj rudarskih verig. Odprema je presežena za 24 %.

V Kovačnici plan ni bil dosežen niti količinsko niti vrednostno. Občuten izpad proizvodnje je bil pri transporterjih zaradi pomanjkanja verig in pri škopcih pa zaradi pomanjkanja delovne sile. Pomemben delež pri proizvodnji predstavljajo odkovki serijske izdelave. Odprema je nižja od planirane za 13 %, od proizvodnje pa je večja za 4 %.

V tozdu Orodjarna in Vzdrževanje je proizvodni plan presežen. V Vzdrževanju je plan presežen kar za 87 %, izredno veliko je preseganje pri proizvodnji za eksterni trg.

Tozd TIO ni izpolnil planskih obveznosti, saj je plan dosežen le 80 %. V novembru so bile izdelane večje količine ventilov za izvoz, kar pa vrednostno ni predstavljalo večje postavke. Zaradi slabe kvalitete je bil močno povečan izmet, težave so bile tudi pri oskrbi z materialom. V tem mesecu so bile okvare na dveh strojih, kar je imelo za posledico manjšo proizvodnjo. Odprema je bila dosežena v višini 67 %.

Količinski in vrednostni podatki so prikazani v naslednjih tabelah:

M. Vidic

Količinska proizvodnja za november

v tonah

Tozd	Eksterna proizv.			Interna proizv.			Skupna proizv.		
	plan	dos.	ind.	plan	dos.	ind.	plan	dos.	ind.
Vijakarna	261	281	108	—	2	—	261	283	108
Verigarna	386	385	100	2	1	50	388	386	100
Sidrne ver.	310	169	55	729	603	83	1039	722	74
Kovačnica	150	125	83	51	22	43	201	147	73
DO VERIGA	1167	960	87	782	628	80	1889	1588	84

Vrednostna proizvodnja za november

v 000 din

Tozd	Eksterna proizv.			Interna proizv.			Skupna proizv.		
	plan	dos.	ind.	plan	dos.	ind.	plan	dos.	ind.
Vijakarna	21.707	27.593	127	6	202	3367	21.713	27.795	128
Verigarna	32.107	31.897	99	848	801	95	32.955	32.698	99
Sid. ver.	18.575	19.431	105	224.91	22.458	100	41.066	41.889	102
Kovačnica	17.818	16.703	94	7.505	3.164	42	25.323	19.867	79
Orodjar.	125	71	57	6.323	6.882	109	6.448	6.953	108
Vzdržev.	152	1.050	691	8.263	14.716	178	8.415	15.766	187
TIO	14.734	11.735	80	—	21	—	14.734	11.756	80
DO VERIGA	105.218	108.480	103	45.436	48.244	106	150.654	156.724	104

Pregled — foto: Aleksander Novak

Indukcijsko gretje

Po naših delovnih obratih imamo najrazličnejše vrste peči, ki jih uporabljamo za normalizacijo izdelkov, poboljšanje izdelkov in orodja ter za žarjenje žice. Vsem so nam dobro znane firme, kot so Ipsen, Dickerhoff, Ebner, Schmitz-Apelt in podobne. Poudariti pa moramo nekaj stvari. Vse te peči segrevajo vložek na različne načine, največ je električnih, nekaj pa tudi plinskih ali na olje. Vložek se segreva s konvekcijo in tudi s sevanjem. Delež sevanja je seveda močnejši pri višjih temperaturah električnih peči, ni pa pomembna ta energija pri pečeh za popuščenje. Konvekcija pa je tem boljša, čim bolj se giblje plinska komponenta v peči. Če pogledamo hitrost plinov v Ipsen peči, vidimo, da velika hitrost, ki znaša 10 m na sekundo, skrbi za zelo dobro konvekcijo in tudi za uspešno difuzijo pri cementaciji ali karbonitriranju.

— izdelki imajo zelo kvaliteto površino, kar v klasičnih pečeh ni slučaj.

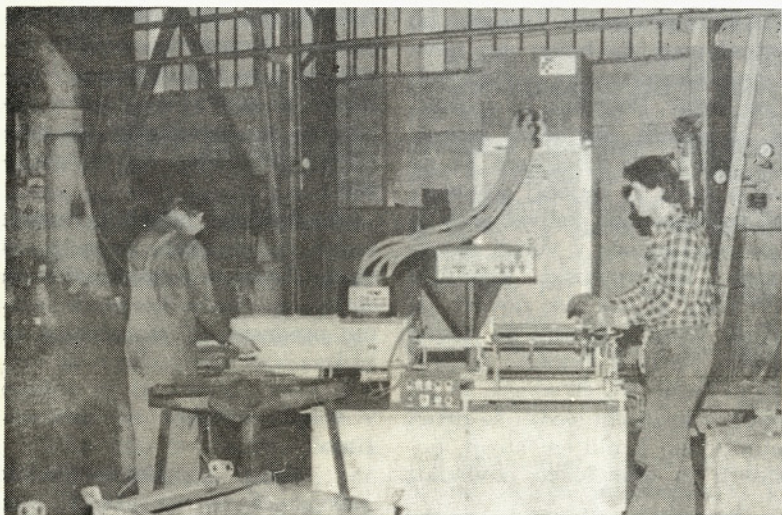
Prav tako imajo dosti ožje tolerance dimenzij:

— orodja zdržijo pri kovanju daljšo dobo;

— pri menjavi so časi krajši in ni zastoj zaradi zagona;

— prihranek na materialu je občuten, saj vemo, da je odgor na klasičnih pečeh od 1,2 do 1,8 odst.

Posebej moramo poudariti, da ima ta naprava dosti bolj ugoden vpliv na okolje, saj ne potrebuje ne dimnika, niti posebnih naprav za ventilacijo. Tudi potreben prostor je neprijetno manjši kot pri sedanjih pečeh. Delo je lažje, ker ni posebnih toplotnih obremenitev, segret je samo izdelek, sama peč pa vodno hlajena. Na prvi pogled, če primerjamo indukcijo z ostalimi pečmi, se nad zdi celotna naprava draga. Stro-

Indukcijsko gretje surovcev

Po svetu se vedno bolj pogosto pojavlja nov način električnega segrevanja kovinskih izdelkov. To je indukcija. Naprave so moderne, sodobne in s svojo avtomatiko transporta pomenijo velik napredek v tehniki segrevanja kovin. Izdelek potuje skozi bakreno tuljavo, ki ima določeno frekvenco. V tuljavi nastane pod vplivom električnega toka magnetno polje, ki menja svojo smer glede na frekvenco. V izdelku se inducira napetost, ki povzroča določen tok, ta pa zaradi upora v materialu vložka segreva izdelek.

Praktično pomeni ta novi način precejšnjo spremembo, prihranek in boljše kvaliteto izdelkov. Če vzamemo kot primer samo kovanje, ugotovimo celo vrsto prednosti, kot so:

— kratki časi ogrevanja, toplota gre direktno v izdelek, ne preko konvekcije ali sevanja. Časi samj so le četrtina časa, ki je potreben za segretje vložka v skladiščnem gorilnem sredstvu;

— hitro in enakomerno segrevanje zmanjšuje prekomerno naraščanje zrn, površinsko razogljčenje in nastajanje oksidne kožice;

— možno je točno zalaganje in s tem do velike mere avtomatizirati celotno segrevanje;

— naprava je takoj sposobna za proizvodnjo;

škovna primerjava energije, amortizacija in izgube materiala stoji v razmerju:

	indukcija	plin	olje (mazut)
	49,1	69,1	65,1

Pri tem pa niso upoštevani: — manjši prostor; — manjša nevarnost vžiga in — lažje delo.

Pri samem izboru naprave moramo posebej upoštevati frekvenco. Poznano nam je, da je za površinsko kaljenje in taljenje kovin potrebna visoka frekvenca. Za kovaške surovce rabimo 4.000 do 10.000 Hz.

Prav taka frekvenca je potrebna tudi za toplotno obdelavo verig. Tudi za verige nova tehnologija pomeni velik napredek, posebej pri proizvodnji visokotrnostnih verig. Možno je izvesti različno gretje ravnega dela in radiusa na členu ter s tem pripraviti verižni transporter v najbolj optimalne trdnostne pogoje.

Prav taka peč teče sedaj v naši kovačnici na tretji liniji. Pomembno je, da je naprava narejena iz domačega generatorja, ki ga je izdelal Inštitut Jožef Stefan, induktorji pa so uvoženi. Sedaj so na vrsti tudi ostale linije kovačnice, še pred temi pa celotna naprava za poboljšanje verig do $\varnothing 13$ mm, ki jo nujno potrebujemo.

Ker generator še ni v celoti razvit doma, bomo kupil celotno napravo v inozemstvu.

S tem lahko ugotovimo, da smo tudi v naši delovni organizaciji stopili na pravo pot razvoja, kar zadeva segrevanje surovcev in poboljšanje verig iz visokotrnostnih jekel.

Franc Legat

ZAHVALI

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavkam in sodelavcem tozda Vijakarna zahvaljujem za pozornost, darila in lepe želje.

Vsem skupaj želim v novem letu 1983 mnogo delovnih uspehov in osebne sreče.

Kristina Malnar

Vsem sodelavcem, posebno še OOS tozd Orodjarna, se iskreno zahvaljujem za izrečene čestitke in darila ob mojem jubileju.

Franc Frelj

Ogrevna peč V. linije pripravljena za obratovanje

Kovaška ogrevna peč na zemeljski plin V. linije je bila te dni preizkušena. V obratovanju je bila toliko časa, kot zahteva čas sušenja. Delovanje peči je zadovoljivo in obenem pomeni še en korak naprej v programu prehoda ogrevanja odkovkov na zemeljski plin. Na mesto, kjer je bila do sedaj rotacijska peč CER (pogon na mazut), je tako postavljena komorna plinska peč z naslednjimi tehničnimi lastnostmi:

namen peči — ogrevanje surovcev do 1150 °C

vrsta goriva — zemeljski plin

število gorilcev — 2 kosa izdelana v TVL

max. poraba plina na en gorilec — 30 Nm³/h

max. toplotni učinek — 456.000 Kcal/h

max. temperatura — 1145 °C

regulacija temperature — avtomatska

zalaganje peči — ročno

število vrat — 2

odpiranje vrat — pnevmatsko

velikost vrat — 500 × 250 milimetrov

koristna površina — 2070 × 800 mm

zunanjše izmere peči — 3110 × 2375 × 2017

kapaciteta peči — 300 kg/h

Ogrodje peči je iz varjene konstrukcije, razen čelne stene, ta je iz ustreznih odlitkov. Obzidana je s šamotno opeko in izolirana z nabožno maso. Gorilca sta postavljena v ogrevalno komoro tako, da je plamen voden po celotnem prostoru in se glede na vstopno smer obrne za 180° proti izhodu v dimnik. Plamena tako delujeta čimbolj enakomerno po vsem ogrevalnem prostoru in ne ustvarjata pregrevalnih con.

Regulacija temperature v peči je nadzorovana s pomočjo pirometra in elektrokrmilnega sistema. Regulatorji plina in zraka so ustrezno nastavljeni in tako omogočajo pravilno izogrevanje zemeljskega plina. Za vžig skrbita pilotna gorilca, ki v času obratovanja peči stalno gorita v območju glavnih gorilcev.

Odpiranje in zapiranje vrat je omogočeno s pnevmatsko opremo, ki je bila izdelana v našem tozdu TIO.

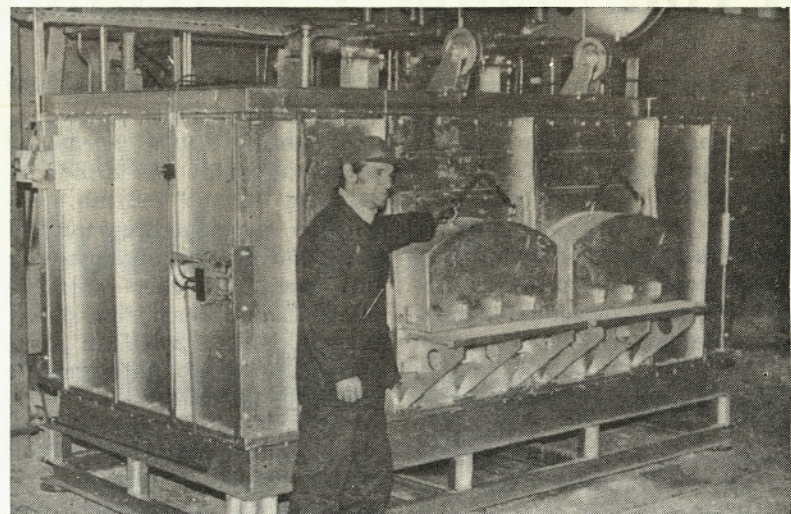
Dimnik peči je postavljen izven zgradbe tik ob steni. Izdelan je iz pločevinastih peči in izoliran z nabožno izolirno maso. Ob vstopu horizontalnega dela dimnika v vertikalni del bo vgrajena loputa z avtomatskim sistemom za odpiranje in pripiranje, ustrezno z dejavnostjo v peči.

Peč V. linije je obenem prva peč, ki je v celoti izdelana v TVL, razen visokotlačnega ventilatorja, ki je izdelan v FILBO — Bohinjska Bistrica.

V tehnološkem procesu peč V. linije pomeni napravo, kjer se naj ogrevajo lažji odkovki. Do sedaj so se ogrevali odkovki različnih tež na IV. liniji. Vendar se mora priznati, da le-ta ni najbolj ustrezna. V bodoče se mora upoštevati, da bo IV. linija le za težje odkovke, V. linija pa za lažje. Meritve porabe plina na IV. liniji so pokazale, da izdelava lažjih odkovkov na tej peči ni ekonomična. Izgradnja V. linije obenem zahteva, da se ustrezni strojni park čimprej premesti iz stare kovačnice v nove prostore.

Celotno napajanje vseh porabnikov zemeljskega plina v novi kovačnici je izvedeno iz vstopne regulirne plinske postaje. Glavni ventil je imel le 250 Nm³/h pretoka. Ta pretok je bil za vse porabnike plina še brez V. linije premajhen in peči so se same ugasile, ali pa ni bilo moč doseči potrebno ogrevalno temperaturo. Sedaj pa je tudi ta problem rešen. Konec novembra je bil montiran nov ventil, s pretokom do 450 Nm³/h. Ob delovanju novega ventila so lahko vse peči v pogonu in problemov z gorenjem ni več. Pri tem je upoštevano, da se v bodoče lahko montira še več morebitnih porabnikov plina v novi kovačnici.

Franc Bregar

Nova peč V. linije

Čestitali so nam

Ob priliki državnega praznika Socialistične republike Jugoslavije — 29. novembra — vam pošiljamo prisrčne čestitke in najlepše želje tako direktorji kot vsem članom kolektiva SŽ Veriga Lesce.

Prepričani smo, da poglobljajoče se sodelovanje med našima tovarnoma služi boljšim jugoslovansko-poljskim odnosom, razvoju socializma in miru v svetu v dobro Poljski in Jugoslaviji in tudi kolektivom naših tovarn.

Kolektivu Verige želimo uspehov pri delu in zadovoljstva v osebnem življenju.

V imenu kolektiva Linodrut Zabrže

direktor
Stefan Augustinjak

Obveščamo, da govorice, ki so se širile zoper delavca Verige Lesce — tozd Sidrne verige Silva PALOVŠNIKA, niso resnične in da na škodo Gostilne Angelca v Hlebcah nikdar ni bila ukradena kakršnakoli opeka, za katero je bil neopravičeno in na podlagi lažnih obrekovanj obdolžen Silvo Palovšnik.

Gostilna Angelca — Hlebce

V galvaniki Kovinoplastike in Liva

Slovenski pregovor pravi:
»Več glav, več ve!«

To spoznanje je vodilo tovariše iz kadrovske službe in tozda Verigarne, da so poslali štiri bodoče delavce nove galvanike na prakso v Kovinoplastiko Lož in v Liv Postojna.

V Ložu so nas prijazno sprejeli. Tovariš Ožbolt, ki je vodja galvanike, nam je pripovedoval, kako so se pri njih lotili investicije galvanike in čistilne naprave, v kolikšnem času so delo opravili, kdaj so pričeli s poskusnim obratovanjem, pripovedoval je tudi o njihovi kadrovski zasedbi ter o težavah in uspehih pri delu.

Vtisi, ki smo jih dobili v Kovinoplastiki Lož, so bili zelo ugodni. Spoznali smo, da je bila njihova investicija dobro premišljena, da so od vsega začetka vedeli, kaj hočejo.

Imajo dve galvaniki liniji, linijo bobnov in linijo obešal. Obe sta avtomatski. Linija bobnov je vodena z mikroprocesorjem, ki so ga izdelali s pomočjo inštituta Jožef Stefan. Druga linija z obešali deluje tako, da ima program luknjan na kartico, s katere čitalnik bere in vodi vozičke z obešali po liniji.

V Kovinoplastiki imajo elektrolite kislega cinka brez kompleksantov. Zanje so se odločili zaradi lege Loža na kraškem terenu in zelo strogih kriterijev pri odpadnih vodah. Za delo v galvaniki uporabljajo zaprt vodni tokokrog, to pomeni, da odpadno vodo z obeh linij reciklirajo in vodijo nazaj. S tem so hkrati vezani na kvalitetno čiščenje odpadne vode z linij. Vsaka površnost pri reciklaži vode se maščuje in odraža na galvaniko obdelanih izdelkih.

Cistilna naprava ima zbiralne, razstrupelne in nevtralizacijske bazene, filter prešo ter kolone za kationsko in anionsko izmenjavo vode.

Delo v galvaniki poteka v dveh izmenah. Zjutraj vodja izmene pregleda linijo, vklopi napravo (avtomatiko, usmernike, črpalke, grelce itd.), uravna gostoto toka in razporedi delavce. Približno uro po pričetku dela pridejo z obeh linij prvi pocinkani izdelki. V tem času opravita tovarišici iz laboratorija analize vseh elektrolitov in kopeli, poskrbita za dodatke in popravila le-teh. Delavci, ki poslužujejo liniji, medtem opravljajo pomožna dela, kot so čiš-

čenje filtrov, zamenjava elektrod in podobno, nato pripravijo obešala, oziroma napolnijo bobne. Polnjenje, praznjenje obešal in bobnov teče brez odmorov do devete ure zvečer. Od takrat pa do konca izmene se obešala in bobni le praznijo. Delavci medtem spet opravljajo pomožna dela čiščenja linij, delovnega mesta in vse galvanike. Zelo dobro imajo vpeljano medfazno kontrolo izdelkov. Skrbijo, da izdelki, ki so potrebni galvanike obdelave, niso škajasti in ne preveč umazani, ves čas kontrolirajo nanos cinkovih prevlek ter končni videz izdelkov.

Opravila v galvaniki so v Kovinoplastiki razdelili tako, da niso možni zastoji zaradi bolniških in drugih izostankov. Negujejo tovariške medsebojne odnose. Večkrat so že bili pohvaljeni kot vzoren kolektiv.

Kljub prijaznemu sprejemu so vtisi iz Liva drugačni. Če opredelimo galvaniko v Ložu kot vzorno, za tisto v Postojni tega ne moremo trditi.

Tovarišica Otoničarjeva, ki je vodja galvanike v Livu, nas je seznanila z delom pri njih. Imajo avtomatsko linijo bobnov in polavtomatsko linijo obešal ter linijo elokspiranja. Za cinkanje uporabljajo alkalne cianide cinkove kopeli. Delo poteka na enak način kot v naši stari galvaniki, s tem da so njihove linije v lepih novih prostorih, z zelo dobro izvedeno ventilacijo. Zastojev zaradi bolniških in drugih izostankov ne manjka. Delavci v galvaniki sami vklaplajo avtomatiko, usmernike, grelce, črpalke, skrbijo za elektrolite in kopeli. Poljubno prekinjajo delo na linijah, predvsem na avtomatski z bobni.

Linija obešal je polavtomatska. Delo na njej poteka tako, da delavec naloži izdelke na obešala, jih dvigne z vozičkom in po postopku ročno vodi od kopeli do kopeli. Na koncu linije izdelek razloži. Pri delu na tej liniji ima človek velik vpliv na kvaliteto galvanike prevleke.

Medfazne kontrole izdelkov skoraj nimajo.

Za čiščenje galvanik odplak imajo tudi v Livu zaprt sistem čiščenja odpadnih vod z ionsko izmenjavo.

Opisala sem, kako delajo v Ložu in v Postojni. Kako pa bo v naši novi galvaniki?

V prejšnji številki našega glasila je bilo opisano delo avtomatske linije z bobni. Ta bo pričela s poskusnim delom v januarju 1983. Druga linija obešal, ki je bila predhodno mišljena kot polavtomatska, bo pričela s poskusnim delom predvidoma ob koncu prve polovice leta 1983. Krmiljena bo z mi-

kroprocesorjem. Istočasno z zagonom druge linije mora biti končana tudi nova čistilna naprava.

Kakšen režim dela bo v novi galvaniki? Vsi, ki smo predvideni za delo v njej, si želimo, da bi bilo naše delo tako dobro ali še boljše, kot je v Kovinoplastiki Lož.

S premišljeno in dobro organizacijo dela, z upoštevanjem vseh tehnoloških postopkov, tudi tistih mnogo pred galvaniko obdelavo, lahko zagotovimo dobro kvaliteto galvanik prevlek in čim boljše uvrstitev naših izdelkov na domačem in tujem trgu.

Marjana Melink

Deset let kulturnega snovanja

Letos, meseca februarja je minilo deset let, odkar se je aktiviralo kulturno društvo Veriga s folklorno skupino in dramsko sekcijo. Meseca septembra pred desetimi leti se je uradno registrirala pri upravi za notranje zadeve, pri skupščini občine Radovljica in se včlanilo v Zvezo kulturnih organizacij Radovljica. Ustanovljeno je bilo na osnovi izvedene ankete pri mladinski organizaciji in na pobudo njenega predsednika ob priliki praznovanja 50-letnice Veriga Lesce. Dramska sekcija je kmalu zatem zamrla zaradi kadrovskih, prostorskih in finančnih težav. Folklorna skupina se je vedno bolj krepila kljub težavam in problemom, obenem pa je vzgajala mlade plesalce vse od leta 1977 na osnovni šoli F. S. Finžgar v Lescah. Ta folklorna skupina se je v istem letu priključila v KPD SŽ Veriga Lesce kot pionirska sekcija in uspešno deluje še danes.

Leta 1978 smo v društvo pritegnili še mešani pevski zbor, ki je na začetku deloval v trgovskem podjetju Murka, nato pa še kot dekliški zbor v DPD Svoboda Lesce. Tako se je KPD Veriga Lesce razvilo v desetih letih v močno kulturno društvo, saj šteje skoraj 100 članov. Za seboj ima več kot 460 javnih nastopov in dvakrat več rednih vaj ter 150 starih milijonov denarnega prometa. Društvo ima na razpolago deset parov gorenjskih narodnih noš za starejšo folklorno skupino in sedem parov za pionirsko FS, 24 oblek za mešani pevski zbor, v izdelavi pa je še sedem parov prekmurskih narodnih noš. Starejša folklorna skupina obvlada enourni program gorenjskih plesov ter venček prekmurskih in istrskih plesov. Pionirska folklorna skupina obvlada 30-minutni program gorenjskih plesov, mešani pevski zbor pa za celovečerni program revolucionarnih, borbenih in drugih pesmi. Do sedaj izvedeni nastopi so bili širom po naši domovini in tudi v tujini. Društvo je v času svojega delovanja imelo štiri redne občne zборе, dva izredna, deset letnih konferenc, šest razširjenih sej, 120 rednih sej upravnega odbora ter 21 izrednih sej upravnega odbora.

KPD je v času svojega obstoja organiziralo več folklornih srečanj ter sodelovalo na številnih srečanjih, za kar je prejelo številna priznanja in nagrade. KPD SŽ Veriga Lesce je do letos izreklo 25 priznanj članom in sodelavcem.

Desetletno ustvarjalno delo na kulturnem področju je KPD proslavilo 20. 11. 1982 s slavnostno sejo upravnega odbora.

Te seje so se udeležili številni člani društva in predstavniki drugih društev ter ustanov, ki so društvu izročili spominska darila in izrekli čestitke. KPD je ob tej priliki izročilo 22 priznanj oz. priznanj s plaketo društva posameznikom za dolgoletno in požrtvovalno delo ter prispevek pri rasti kulture.

Priznanja oz. priznanja s plaketo so prejeli naslednji posamezniki:

Nastop pred Park hotelom na Bledu

Beguš Franci
Bizjak Bogdan
Dimitrov Pavel
Fajfar Ivan
Globočnik Metka
Globočnik Franci
Hrast Dane
Hozjan Jože
Kapus Mojca
Kapus Irena
Kocjančič Jože
Koder Nada
Kralj Borut
Ličar Francka
Pogačnik Mateja
Rauh Bojan
Razinger Jaka
Repe Dušanka
Rupar Brane
Stopar Tone
Šiška Andra
Vidic Mira
Zupan Maja

KPD Veriga je ob tej svečanosti prejela tudi priznanje Kulturne skupnosti Radovljica. Priznanje je prejel tudi predsednik društva. Priznanje s plaketo je bilo dodeljeno društvu s strani delovne organizacije Veriga na slavnostni seji DS DO ob priliki praznovanja 60-letnice DO Veriga.

Istega dne, 20. 11. 1982, ob 18. uri, je bila na Bledu organizirana tudi kulturna prireditel v počastitev 10-letnice društva, dneva republike, v okviru aktivnosti ZSJ pod pokroviteljstvom KOOZS Veriga Lesce in v sodelovanju KOSKS Lesce. Na tej prireditvi so se predstavile vse domače sekcije. V goste smo povabili še FS Zarja iz Že-

lezne Kaple. Na kulturni prireditvi smo na podlagi sklepa UO in razširjene seje KPD podelili 23 zahval s plaketo društva naslednjim društvom in posameznikom za večletno uspešno sodelovanje in finančno pomoč:

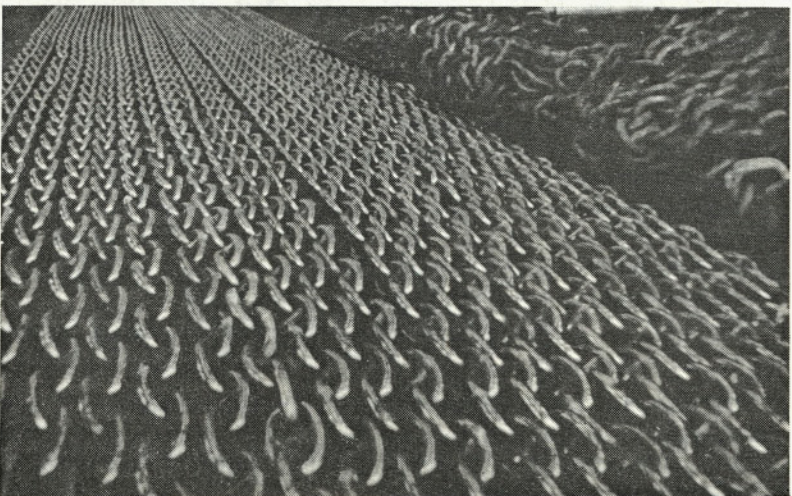
Perc Marta
Golc Vinko
Klančnik Gregor
Slivnik Kristel
Gantar Zvone
Boštjančič Karel

SPD Zarja — Železna Kapla
KUD Beltinci
RKUD — Đuro Đaković
Slavonski Brod
DPD Svoboda Lesce
Turistično društvo Lesce
KOOZS SŽ Veriga Lesce
OSS ZS Radovljica
ZKO Radovljica
Kulturna skupnost Radovljica
OŠ F. S. Finžgar Lesce
DO SŽ Veriga Lesce
Poslovalnica Kompas Bled
Turistično društvo Bled
Komisija za kulturo pri
KOZS SOZD SŽ
KPD Prežihov Voranc
Ravne na Koroškem
KPD Rudi Jedretič Ribno
Trgovsko podjetje Murka Lesce

Kulturno prireditel si je ogledalo skoraj štiristo ljubiteljev kulture, kar je za festivalno dvorano skoraj že rekord za take in podobne prireditel. Na prireditvi je bilo tudi precejšnje število delavcev naše DO, med njimi tudi glavni direktor tov. Noč Pavel, ki je zadnje čase reden gost kulturnih prireditel. Za to kulturno prireditel in počastitev 10-letnice je društvo izdalo 60 tiskanih plakatov, 1.550 osebnih vabil, 1.000 spominskih značk in 150 spominskih robčkov.

S to kulturno prireditelvi oz. praznovanjem desete obletnice društva KPD zaključuje dokaj aktivno in pestro obdobje v tej organiziranosti in pod tem vodstvom.

Jože Hozjan
predsednik KPD SŽ
Veriga Lesce

Verižna cesta — foto: Klavdija Tušar

Po tehnična spoznanja in motive v Verigo

Člani foto krožka OŠ Karavanških kurirjev NOB s Koroške Bele smo dobili dovoljenje, da si ogledamo tovarno Verigo in da lahko napravimo posnetke zanimivih delovnih prizorov in izdelkov.

Tako se nas je meglene delovne sobote v novembru odločilo 18 članov krožka, da izkoristimo to enkratno priložnost.

Ob vходу v tovarno nas je najprej ustavil strogi vratar, tako da smo že mislili, da s fotografiranjem ne bo nič. Kmalu je prišel vodič-strokovnjak, ki nam je povedal precej zanimivih podatkov o tovarni in nas opozoril tudi na nevarnosti. Tovarno smo si nato ogledali, hodili smo iz ene proizvodne dvorane v drugo. Imeli smo priložnost opazovati delavce v kovačnicah in pri drugih velikih in vrtečih se strojih. Njihovo delo, ki še zdaleč ni lahko, smo tudi fotografirali.

Posebno zanimanje so nam vzbudile verige, ki jih delajo od majhnih do ladijskih, te so se nam zdele tako ogromne.

Z nami so bili še 4 člani našega šolskega kovinarskega krožka. Tudi oni so prišli na svoj račun. Dobro so si ogledovali stroje, ki delajo razne vijake. Posebno so bili zadovoljni z ogledom proizvodnje v dvorani, kjer delajo regulacijske sklope.

V šolski temnici smo filme razvili, napravili pa smo že tudi fotografije. Ko smo jih sušili, so se pred nami še enkrat razvrstili dogodki in motivi iz proizvodnih hal, zanimivo zloženi odkovki in verige, na katerih se poigravata svetloba in senca.

Nekaj najbolj uspešnih slik smo poslali na razstave in natečaje. Lahko se pohvalimo, da smo za naše slike s podobnimi motivi iz poprejšnjih obiskov tovarne prejeli nemalo priznanj.

Že četrto leto sem član foto krožka, v tovarni tokrat nisem bil prvič, toda priznam, da vsakokrat najdemo vedno nove motive.

Ob takih obiskih spoznavamo tudi razne poklice, načine dela, kar je vse po svoje zanimivo. Naš krožek želi kolektivu Verige še v prihodnje veliko delovnih uspehov in srečno novo leto 1983.

Aleksander Novak
8. r. OŠ Karavanških kurirjev NOB
Koroška Bela

Foto krožek pred vstopom v Verigo

Osnovnošolci pri nas

Delovne organizacije in tako tudi Veriga so vedno bolj zainteresirane za sodelovanje z osnovnimi šolami. Vzpostavitev teh stikov se vedno bolj odraža tudi že v normativnem urejanju teh odnosov.

Spoznali smo, da že osnovnošolski mladini manjka pravih spoznanj in usmerjanja v tiste tokove našega družbenega življenja, ki nam pomeni bodočnost in razvoj. Naša delovna organizacija je zelo intenzivno pristopila k iskanju stikov in k sodelovanju z osnovnimi šolami v naši občini. To sodelovanje je usmerjeno predvsem v spoznavanje naše dejavnosti, proizvodnih programov, samoupravnih odnosov, nasploh v spoznavanje življenjskega utripa nekega kolektiva. Tempo našega družbenega razvoja je dokaj hiter, zato ne smemo zamuditi pravega trenutka v usmerjanju mladine.

Pobuda članov foto krožka OŠ Karavanških kurirjev NOB s Koroške Bele je bila zato še toliko bolj dobrodošla. S pripravo razstave slik, ki predstavljajo naše izdelke oziroma del našega proizvodnega programa, pomagajo pri spoznavanju nas in naše delovne organizacije. Razstavo si je ogledalo mnogo naših delavcev, saj je bila postavljena v prostoru, kjer potekajo sestanki samoupravnih organov in DPO.

Vabilo na ogled razstave smo poslali tudi v vse osnovne šole v radovljiški občini.

Aktivnost članov foto krožka iz OŠ Koroška Bela naj bo spodbuda za takšno in podobno dejavnost učencev OŠ v naši sosesčini. Vsem učencem in članom foto krožka iz OŠ Koroška Bela želimo čimveč učenjskih uspehov in uspehov pri razstavljanju njihovih slik.

DPO

Kegljanje

Od 8. novembra do 4. decembra je potekalo na kegljišču Doma upokoencev Radovljica občinsko sindikalno prvenstvo v kegljanju za leto 1982.

Na tekmovanju je skupaj nastopilo 110 žensk in 370 moških ali skupaj 480 članov sindikata iz 60 OZOZS in KOOZS. Razveseljivo je, da je bila ekipa Verige najštevilnejša in je imela tudi največ uspeha tako med posamezniki kot tudi ekipno.

Rezultati:

Moški do 40 let:

1. Stroj Miloš, Elan — 223 kegljev
 2. Pristavec Boris, Veriga — 216 kegljev
 3. Toman Tomo, Iskra Lipnica — 212 kegljev
 4. Lotrič Franc, Veriga — 210 kegljev
 6. Šlibar Marjan, Veriga — 209 kegljev
 10. Ravnikar Rudi, Veriga — 205 kegljev
- 261 tekmovalcev

Moški nad 40 let:

1. Bevc Jože, Veriga — 216 kegljev
 2. Manko Drago, Merkur Radovljica — 215 kegljev
 3. Gros Franc, Veriga — 214 kegljev
 10. Vidic Miha, Veriga — 202 keglja
 11. Zajc Stane, Veriga — 201 kegelj
- Skupno 99 tekmovalcev

Moški — tekmovalni razred:

1. Fister Lovro, Veriga — 262 kegljev
2. Žemva Franc, HTP Bled — 213 kegljev
3. Zupanc Drago, Obrtno združenje Radovljica — 211 kegljev

Ženske do 40 let:

1. Ravnikar Ivanka, Dom Janka Benedika — 198 kegljev
 2. Galič Marija, Plamen Kropla — 188 kegljev
 3. Rihteršič Meta, Dom Janka Benedika — 188 kegljev
 6. Maurer Katarina, Veriga — 168 kegljev
 26. Stržinar Cilka, Veriga — 152 kegljev
 28. Teskač Marjana
- Skupno 88 tekmovalk

Ženske nad 40 let:

1. Rakovec Marija, Kemična tovarna Podnart — 165 kegljev
 2. Kunčič Štefka, Društvo upokoencev Radovljica — 156 kegljev
 3. Ristič Albina, Lip Bled — 155 kegljev
- 16 tekmovalk

Ženske — tekmovalni razred:

1. Zore Marjana, Iskra Otoče — 233 kegljev
2. Ulčar Nada, Veznine Bled — 195 kegljev
3. Tonejc Majda, Veriga — 171 kegljev
5. Tonejc Dora, Veriga — 153 kegljev
6. Gatej Romana, Veriga — 146 kegljev

Kadrovske vesti

Novosprejeti delavci:

tozd TIO: Ažman Melita
tozd Verigarna: Grebenar Terezija
tozd Kovačnica: Vrečko Milan, Brežnjak Vidoje, Mrak Janez, Lojen Đino

tozd Vijakarna:

Prišli iz JLA:

tozd TIO: Portič Zdenko
tozd Vzdrževanje: Vidic Aleksander

Prenehali z delom:

tozd Verigarna: Smolej Elizabeta, Benedičič Bogdan
tozd Vijakarna: Ribič Mira
tozd Orodjarna: Čadež Jožef
tozd Sidrne verige: Savanovič Zoran
tozd TIO: Ferjan Roman
tozd Kovačnica: Rolc Jože

Poročili so se:

Hrovat Franc iz Tehničnega sektorja

Rodili so se:

Zupan Ivu iz tozda Vijakarna hči Alenka

kadrovska služba

NESREČE PRI DELU

V mesecu novembru so se ponesrečili tile delavci:

Gruber Jože	TOZD Orodjarna
Salihović Redžo	TOZD Kovačnica
Korošec Anton	TOZD Sidrne verige
Heberle Rezka	TOZD Verigarna
Podlipnik Gregor	TOZD TIO

Ambulanta prve pomoči je posredovala 474-krat, in sicer:

Urezi in ubodi	32-krat
Opekline	12-krat
Udarnine in stiskanine	12-krat
Odrnine in razpoke	22-krat
Glavoboli in zoboboli	109-krat
Tujki v očeh	6-krat
Želodčne slabosti	20-krat
Prehladi, bolečine	26-krat
Previjanje poškodb	61-krat
Merjenje krvnega pritiska	66-krat
Ostale intervencije	108-krat

V mesecu novembru smo zabeležili 3 začetne požare, in sicer enega v TOZD Sidrne verige, enega v TOZD Vijakarna in enega v TOZD Verigarna.

IZ SVD

Ekipno ženske:

1. Dom Janka Benedika — 714 kegljev — 85 točk
2. Iskra Otoče — 713 kegljev — 60 točk
3. Plamen Kropla — 647 kegljev — 48 točk
4. Veriga — 644 kegljev — 38 točk

Ekipno moški:

1. Veriga — 1329 kegljev — 189 točk
2. Elan Begunje — 1238 kegljev — 112 točk
3. Iskra Otoče — 1184 kegljev — 74 točk

Ekipno skupaj:

	ženske	moški	skupaj
1. Veriga	38	189	227
2. Iskra Otoče	60	74	134
3. Elan	10	112	122

V. Bogataj

ZAHVALE

Ob nenadni izgubi dragega očeta Vinka Grlica se zahvaljujem tozdu Sidrne verige za denarno pomoč namesto venca, sodelavcem pa za izrečena sožalja.

hčerka Rezka Novak z družino

Ob boleči izgubi ljubega moža, očeta Valentina Primožiča se iskreno zahvaljujem sindikatu DSSS, tozdu Sidrne verige, Zvezi borcev Veriga in Zvezi borcev Lesce za podarjene vence in izražena sožalja.

Posebna zahvala gasilcem in godbi na pihala. Hvala govrnikom — tovarišem Krivcu, Ažmanu in Strgovšku za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Iskrena hvala vsem sosedom za darovano cvetje in nesebično pomoč ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala.

Zalujoči: žena Francka, sin Zdravko z družino in vsi njegovi

Ob nenadni smrti mojega očeta Jožeta Anderle se najlepše zahvaljujem vsem sodelavcem in OOS tozd Vijakarna za izrečena sožalja, podarjeni venec in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Irena Krničar z družino

P. I. . . . (Poizkus inventure, itd.)

Čas je praznikov napočil, jaz se nisem še odločil, kam bi šel teh prostih dni, da pozabil bi skrbi. Za predujem vam svetujem šilce, petoro, za žegenj, uverturo. Bodi žegenj al' pokora, misel pametna bo nora, da šestkrat pet je dva, da silvestrovati se ne da na tujem, ne doma; devaluacija tega ne da! Lepše pihamo v trobento, slabše slišimo poanto, da v hotelih bi ne b'li, ampak v krajevni skupnosti. Če bog že bil je golorit, se nam odkrije svit, da za lastno praznovanje je primerno stanovanje. Vemo, da so lačni, bos in drugačni, za praznik pa vsi siti, polnili bomo riti, zraven pa negodovali, da nam višji niso dali, vse to pričakovano, večkrat vzeto, manjkrat dano. Preteklo nam leto, vse bolj prekleto, kaže na zdrahe pretekle epohe.

Prašek, nafta, kava, misel edina prava vedno bolj nam govori, da komande prave ni. Če delal boš bolj, le za družbo zgolj, te bo družba zganila, racionalno zmisli. Ne maram omenjati vojne, rad bi omenil le ognje, ob katerih ljudje se tope, vino pijejo, meso si laste. Sprašujem atomsko centralo, če nam bo res gnalo vse te apetite, nas in vse te hipokrite? Sprašujem vse te analitike, poslance naše politike, če bo res le za sol, ali živeli bomo na pol. Kdor ni ciganke ljubil, je marsikaj izgubil, one ti vse povedo, kam je izgubljeno šlo. Za prihodnost nam cigan pove, kam naša magistrala gre, naj se še tako oklepamo, živimo, životarimo in krepamo. Vprašal sem ženo: Zakaj tako kléno, zahtevaš od mene plačo kompletno?, ona mi pravi: to ni etiketno. Vse, kar ustvariš, zaslužiš, za vse nas — kapiraš?, ni namenjeno tebi, če ne, se pa jebi!

Ne bom več pisal o politiki, podredil se bom kritiki, pisal bom le za otroke, in zgodbe na temo: seks na obroke. Ker zgodovina se ponavlja, čas se tak pojavlja, da nekomu ležeš v rit, če hočeš šofirat in biti sit. Ne morem peti, da je prav meč revolucije dajal. Nek' naš kovač se mirno poserje na proklamacije in milijarderje. Naj zapišem, da smo veseli, ker bi še manj lahko imeli? Mar naj pišem vse lepo, če nam je vse bolj hudo. Medalja kaže dve strani, slabšo bomo poravnali mi, kredite svoje poravnali, ostalim pa — natolcevali! Tako nam ostane: čaša opojna, misel tolažna, obljuba prosojna, da nam pregrešno preteklost spodrine kruta prihodnost. Bilo je hudo, kruha ni bilo, pa se je vendarle pilo. Tako hudo pa nikoli ni b'lo, da ga ne bi na Novo leto!

Frenk Bergant

V kanjonu Velike Paklenice

V previsnih stenah severne stene Anič Kuka

Izza grebenov južnega Velebita je ravnokar vzšlo sonce. Nebo je že nekaj dni zapored popolnoma jasno. Prijetni zunanji hlad okrog naših šotorov, ki smo jih postavili ob morski obali, bo kmalu zamenjala prava poletna vročina, čeprav smo že v drugi polovici septembra. Edino skoraj prazen Stari Grad priča o tem, da se poletje nagiba v jesen in je hrupna turistična sezona na Jadranu že pri kraju.

Ob sedmih zjutraj zapustiva kamp in se z avtom zapeljeva do začetka kanjona, ki je od morja oddaljen le dobra dva kilometra.

Četrť ure kasneje stojiva na prostrani planoti, imenovani Anič Luka. Planota, nad katero se dviga skoraj štiristo metrov visoka previsna stena Anič Kuka, je vsa porasla z grmičevjem črnih malin, ki so že popolnoma zrele. Ko se že nekaj časa sladkava s temi sadeži, ugotoviva, da bi bilo dobro nadaljevati pot pod steno, če se hočeva do kosila vrniti v kamp.

Ob osmih začneva s prvim raztežajem smeri, imenovane klin. Smer so jeseni leta 1966 prvi preplezali hrvaški plezalci Gilič, Jakič in Pleško. V steni so bili štiri dni, saj se je težavnost stopnjevala od začetka do vrha. Smer še danes spada med najtežje v Kanjonu Paklenice. Prva dva raztežaja sta rav-

no pravšnja za ogrevanje, »uži-vaška« plezarija četrte stopnje. Potem pa stena kmalu pokaže zobe. Drug za drugim se pričnejo vrstiti previsi in ozke poči. Kljub vsemu nama gre plezanje dobro izpod rok vse do vrha tako imenovane sulice, ki je pravzaprav ogromna prislonjena luska, vrh katere si urediva zračno varovališče. Pred nama je ključni raztežaj — dvajset-meterska prečnica pod ogromnimi previsi. Na koncu te prečke se je treba prebiti preko velikega previsa v navpično, trideset metrov visoko, ozko poklino, ki prereže dobrih sto metrov široke, popolnoma gladke plošče. Tu je edini prehod na rob stene.

Prijatelj se loti prečnice. Ker je izredno spreten plezalec »tehničnih« detajlov, to je tistih mest, ki jih je treba premagati s pomočjo klinov in ki jih je v prečnici na pretek, je ta zapreka hitro premagana. Znajde se pod previsom. Tu pa se mu ustavi, čeprav je tudi previs treba preplezati s pomočjo tehnike. Toda v previsu se že začneja tridesetmeterska poč, ki je široka za debelino pesti. Prvi plezalci so v njej uporabljali debele lesene zagozde, ki pa jih je zob časa že tako zdelal, da niso več uporabne. Midva pa jih tudi nimava pri sebi, imava le nekaj majhnih aluminijastih zatičev, vendar so za tako široko

poklino preozki. Precej časa mine preden Željku uspe zatak-niti enega izmed njih v majhno režo sredi previsa. Najprej ga preizkusi tako, da se z rokami previdno obesi nanj. Ko se tako prepriča, da zdrži njegovo težo, vpne vanj lestvico. V nekaj sunkovitih gibih se požene kvišku, vponka tleskne v naslednji klin, takoj zatem je vpet še vrv in prijatelj si že sopihajoč daje duška vrh previsa. Tudi v počni nad njim so zagozde zanič, zato mu plezanje poči vzame precej časa. Končno doseže stojišče in me opozori, naj se pripravim. Dobro varovan od zgoraj se hitro prebijem, preko previsa in po počni na stojišče. Takoj nadaljujem naprej preko naslednjega previsa, vrh katerega le ugledam rob stene. Težave še vedno ne popustijo. Še tik pod robom premagava zadnji previs, nakar se lahko razkومتiva na vrhu Anič Kuka. Počivava na razgretem dalmatinskem apnencu in opazujeva prostrano gladino Jadranskega morja pod nama, kjer si bova kasneje že lahko privoščila osvežujočo kopel.

Opomba: Smer klin v severni steni Anič Kuka (Kanjon Velike Paklenice v pogorju Velebit), višina 350 m, težavnost VI, sva plezala Željko Perko (AO Tržič) in Zvone Andrejčič 15. septembra 1982.

Zvone Andrejčič

Novoletna križanka

	Dušik	Signal naprava Del obraza	Oranje	Preprosto strelna orožje	Stara celina	Artile-rijec	Kisik	Obrat za predelavo vina	Avellino	Ž. ime	Zadnja črka	Stara enota za delo	Nadalj gesla
Tovarna obutve							Vrsta vrbe Arab. žrebec				Reka Beetjiec		
Radon				Levstikov junak Zakloniš-ča					Vrsta obare Vodna žival				
Sever	Vrsta pesmi	Premeten	Majhen tacman	Figura pri četverki	Nauk (lat.)	Okov spona		Kanadska provinca				Palmer Swic. okrožje	
Odeček v žoli						Kravica Romunija		3,14 Rimska 60	Umrlje, pokojne St. država v Italiji			Lat. veznik Orel iz germ. mit.	
Ravnik						Prvi letalec		Žolca, aspik Prirastek prebivalc.					
Murn						Vrsta jekla Gl. stevnik		Oče Enaki Erki		Tuje Ž. ime			
Glasbene oznake				Vrsta preproge Pisanost					M. ime	Očka Borec			
Sredisce vrtenja	Otočje v Dalmac. Vrsta skladišča									Zač. besede de Braška Titovi zavodi			
Japonski politik (Hirobumi)			Bihać Vkopavanja			Graba platno Pogan					Nikola Tesla Gardner		
Indij. ideal življenja Predel. dolenske						Razi. Erki Hrvaški PETROL		Ž. ime				23. črka	
								Taksa Turčija					4. samog.
Predlog	Tovariš Majhen rep				Spod. del posode Nekoč, nekaj			Vrsta fasade Merski sistem					Vzhod Razna - višje
Uniženje Pivalangl					Prebiv. Asirije				Kositer			Sebe Gram	
			Natrij Beogr. film igr. (Eva)			Gr. bog vetrov Trst Avt. ozn. ČSSR		Mangan Iglasto drevo	Del zobovja	Krvoloč zver			Sosed. Erki Os. zaim.
Del ostrežja						Del glave Televizija			Humanit. organiz.				Os. zaim.
Nerazumljivost								Tuj dvoegl. 2. samog.					Nateg, poteg
Vse v redu			Del pohišiva										Stih
									Borba, bitka				Naziv

Za nagradno križanko, objavljeno v zadnji številki, so bili izzrebani naslednji reševalci: prva nagrada 170 din Francka Kragić, druga 110 din Franci Mulej in Ana Kolman, tretja 80 din Ivan Pintar in Branko Pogačar.

Iskrice

Kadar se neumnost ustoliči na vodilnem mestu, ni več neumnost, temveč modrost.

*

Ne plavajo samo ribe, plavajo tudi načrti, obljube in sklepi...

*

Najbolj nevarni so zločinci, ki se ne vračajo na kraj zločina, ampak tam kar ostanejo.

*

Verjemite: država ne odмира, ampak samo simulira.

*

Smo v slepi ulici in čakamo, da bo ulica spregledala.

*

Res je, da si pri nas vsak sam reže svoj kruh, ampak zamislijo mu ga drugi.

*

Republiški ključ je čisto navaden vitrih.

*

Uspeh ga je udaril v najbolj šibko točko, v glavo.

*

Sodobna prisposoda: vsiljen kot prostovoljni prispevek.

*

Jugoslovanski izum: medalja brez druge strani.

Program kina Radovljica

od 30. 12. do 1. 2. 1983

SAMO DVAKRAT ŽIVIŠ — JAMES BOND
ameriški barvni film
30. 12. ob 20. uri 1. 1. ob 18. uri

BEG S PADALOM
franc. barvni zab. film
1. 1. ob 20. uri, 21. 1. ob 18. uri

VELIKA KRAJA AVTOMOBILOV
amer. barvni pustolov. film
2. 1. ob 20. uri, 3. 1. ob 18. uri

ZADNJI MOHIKANEC
franc.-španski barvni film
3. in 5. 1. ob 20. uri

Z VLAKOM PROTI JUGU
jug. barvni film
4. 1. ob 20. uri

PEST IN KREMLJI
hongkongški barv. pust. film
6. in 9. 1. ob 20. uri

NEUSTRAŠNI POPAJ
amer. barv. risani film
7. 1. ob 18. uri

KOKO ŠANEL — PRVA KRALJICA MODE
amer. barvni film
7. in 10. 1. ob 20. uri

LOV V KALNEM
jugosl. barvni film
8. 1. ob 18. uri, 11. 1. ob 20. uri

ZORA V DEŽELI ZULU
amer. barvni film
8. in 12. 1. ob 20. uri,
2. 1. ob 18. uri

ČARLI IN VENDI — KAKO IZGUBITI NEDOLŽNOST
amer. barvni zab. film
13. in 19. 1. ob 20. uri,
16. 1. ob 18. uri

NORČIJE RACMANA JAKE
amer. barvni risani film
14. 1. ob 18. uri

BAJ, BAJ BRAZIL
brazilski barvni film
14. in 16. 1. ob 20. uri

ORKA, KIT MORILEC
amer. barvni film
15. 1. ob 18. uri,
18. 1. ob 20. uri

NEPREMAGLJIVI
hongkongški barvni film
15. in 17. 1. ob 20. uri

SUPERSONČNI ČLOVEK
amer. barv. fantaz. film
20. 1. ob 20. uri, 22. 1. ob 18. uri

FANTAZIJA
amer. barv. risani film
21. 1. ob 18. uri

SEKS KLINIKA
zah. nemški barv. zab. film
21. 1. ob 20. uri,
23. 1. ob 18. uri

BELE SUŽNJE ZA HONGKONG
zah. nem. barv. krim. film
22., 23. in 26. 1. ob 20. uri

OTROCI POSTAJE ZOO
zah. nem. barvni film
27. in 29. 1. ob 20. uri,
30. 1. ob 18. uri

RAZBOJNIK Z MODRIMI OČMI
ital. barvni pustolov. film
28. in 30. 1. ob 20. uri

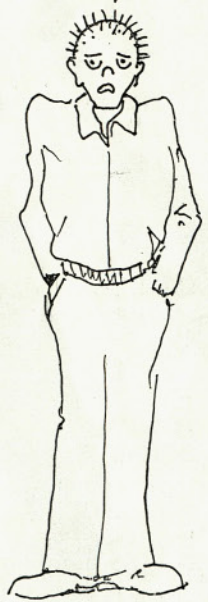
MAČEK V ŠKORNJIH
jap. barvni risani film
28. 1. ob 18. uri

ZAJČEK DOLGOUHI NA MAH DVE MUHI
amer. barvni risani film
29. 1. ob 18. uri,
30. 1. ob 16. uri

ZAKAJ PA SI TAKO ZASKRBLJEN?

KER SE BLIŽA NOVO LETO.

VERIGA je glasilo delovne organizacije Slovenske železarne — Veriga, n. sol. o., Lesce. Izhaja enkrat mesečno. Ureja uredniški odbor: Zdenka Arh, Božena Vidic, Dora Tonejc, Marjan Stiperski in Mitja Torkar. Odgovorni urednik Mitja Torkar. Glasilo je po 7. točki 36. člena Zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informiranje SRS prosto plačila prometnega davka. — Tiska Tiskarna Ljubljana